

Beslutningsgrunnlag for dovrearve *Cerastium xblyttii* Baen.

Bakgrunnsinformasjon

Dovrearve er en liten plante som trolig en hybrid mellom brearve *Cerastium ceratoides* og snøarve *C. nigrescens*. Det finnes bare ett belegg av denne arten i norske herbarier, funnet på Geithetta (Møre og Romsdal: Surnadal) i 1922.

Dovrearve vokser i snøleier og kan være knyttet til NiN-typene svakt kalkrikt seint snøleie (T7-7) og sterkt kalkrikt seint snøleie (T7-9).

Status

Arten har status kritisk truet (CR) i Norsk rødliste for arter 2015 (2010: sårbar (VU); 2006: sterkt truet (EN)).

Beskrivelsen av dovrearve er basert på materiale innsamlet i Sprenbekkdalen ved Knutshø på Dovrefjell, publisert av Baenitz (1890). I Norsk Rødliste (2015) inkluderes under *C. xblyttii* en kommentar om et lignende takson, muligens av en annen hybridopprinnelse, funnet på 1990-tallet ved Leirtjønnskollen, ST Oppdal. Det er behov for å undersøke disse plantene nærmere, og sammenlikne dem med belegget fra Geithetta, for å avklare taksontilhørighet.

Kunnskapen om reell utbredelse er meget dårlig, bortsett fra at potensielle funnsteder synes å være konsentrert til Dovrefjell og Trollheimen, dvs. sentrale fjell i Sør-Norge.

Påvirkningsfaktorer

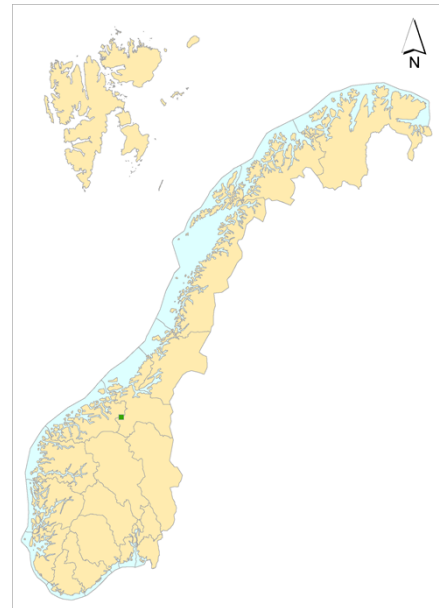
Artsdatabankens liste over påvirkningsfaktorer er benyttet. Følgende påvirkningsfaktorer er viktige for arten:

	Påvirkningsfaktor	Utdypende beskrivelse	Tidsrom	Omfang	Styrke
Påvirkningsfaktor 1	Temperatur- endring	Trolig går habitater tapt pga. klimaendringer	Pågående	Hele populasjonen påvirkes (> 90%)	Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Mål og nullalternativ

Målet for arten er å opprettholde dagens rødlistekategori på Norsk rødliste for arter (CR – kritisk truet) frem til 2035. For å nå målet må følgende delmål oppfylles:

Mål for arten	Populasjonsegenskap	Målsetting per 2035 (hva må til)	Nullalternativ per 2035
Delmål 1	Individtall	> 0	Kan være ytterligere redusert, muligens utdødd.
Delmål 2	Populasjonsstørrelse	Stoppe nedgang	

Antall individer	Ukjent
Antall lokaliteter	1
% europeisk bestand	>50%
% verdens bestand	>50%

Kunnskapshull

Det er svært usikkert om arten fremdeles forekommer på den kjente lokaliteten.

Prosjekter som vil dekke kunnskapshull hos arten:

Prosjekt	Navn	Kategori	Beskrivelse	Innhold
Prosjekt 1	Identifisering av takson	Taksonomi	Mangler kunnskap om taksonomien til planter som er navnsatt som <i>C. xblyttii</i> .	Belegget av <i>C. xblyttii</i> i herbariet ved NTNU Vitenskapsmuseet (TRH) må sammenliknes genetisk og morfologisk med Baenitz' belegg for opphavsplanten for arten og med planter fra Leirtjønnskollen, for å finne ut hvilke taksa som eksisterer/har eksistert på hvilke lokaliteter.
Prosjekt 2	Kartlegging	Forekomst	Kartlegging er nødvendig for å vite om arten fremdeles finnes på lokaliteter det etter sigende skal være funnet på. Omkringliggende fjellområder, der arten potensielt kan vokse, bør også undersøkes.	Begge lokaliteter der <i>C. xblyttii</i> er oppgitt å være funnet (ST Oppdal: Knutshø og MR Surnadal: Geithetta) samt lokaliteten for funnet på 1990-tallet (ST Oppdal: Leirtjønnskollen) må undersøkes. Forekomster må stedfestes og arealestimeres. Bladmateriale må tas med for genetiske undersøkelser (til Prosjekt 1).
Prosjekt 3	Overvåking	Bestandsutvikling	Bestandsutviklingen er ukjent pga. få og eldre observasjoner/funn. Overvåking må også til for å få kunnskap om hvordan klimaendringene påvirker bestanden, og om evt. andre faktorer (f.eks. sau-/reinbeite) er viktige.	Det krever etablering av metodikk egnet til å overvåke arten. Lokalitetene må besøkes med tre-fem års mellomrom for å følge utviklingen.

Tiltak

Det er ikke nok kunnskap om hvilke tiltak som vil bedre forholdene for denne arten.

Tiltaksanalyse – tiltakspakker

Det er ikke mulig å foreslå tiltakspakker med mer enn 50 % sannsynlighet for måloppnåelse.

Samlet vurdering og anbefalte tiltak

Ingen tiltakspakker er foreslått. Dovrearve er ikke dokumentert i norske herbarier fra lokaliteten den ble beskrevet fra i 1890, og er heller ikke gjensamlet fra den lokaliteten den ble funnet på i 1922 (på fjellet Geithetta som ligger innenfor Trollheimen landskapsvernområde i Møre og Romsdal). Usikkerheten omkring taksonets eksistens i Norge er stor. Videre er klimaendringer oppgitt som viktig påvirkningsfaktor for arten, men hvor stor påvirkning dette har på bestanden er ukjent.

Det foreslås derfor et eget kunnskapsprosjekt for arten som vil kunne avklare taksonomien, kartlegge kjent lokalitet og undersøke hvordan klimaendringene påvirker bestanden, før eventuelle konkrete tiltak kan vurderes (evt. *ex situ* tiltak vil først kunne vurderes etter kunnskapsinnhenting i prosjekt 1 & 2).

Aktuelle virkemidler

Det er ikke foreslått tiltakspakke eller spesifikke tiltak. Ingen anbefalte virkemidler.

Samlet vurdering og beskrivelse av virkemiddelpakke

Det er ikke foreslått tiltaks og tiltakspakke med mer enn 50% måloppnåelse (opprettholde på dagens rødlistekategori CR frem til 2035).

Arten er sterkt påvirket av de pågående klimaendringene. Selv om det er identifisert virkemidler som vil svare på kunnskapshull, så er ikke de tilgjengelige virkemidlene tilstrekkelig for å stoppe endringer som skjer pga. påvirkningsfaktoren. Usikkerheten vedrørende taksonomi og utbredelsesstatus gjør at virkemiddelet prioritert art (Nml §§23 og 24) ikke er vurdert som hensiktsmessig. Kjent lokalitet ligger innenfor verneområde, og vurderes som tilstrekkelig sikret, ytterligere vern vurderes derfor ikke som relevant før mer kunnskap foreligger.

Virkemiddelet ny budsjettpost - Tiltak til bevaring av trua natur vil kunne dekke inn kostnader i forbindelse med nødvendig kunnskapsinnhenting, slik at eventuelle tiltak kan vurderes.

Anbefalt virkemiddelpakke

Ingen anbefalt virkemiddelpakke.

Anbefalte prosjekter

Prosjekter som vil dekke identifiserte kunnskapshull hos arten/naturtypen

Prosjekt	Virkemiddel nr.	Virkemiddel
1	12.2.2	Ny budsjettpost - Tiltak til bevaring av trua natur (Avklare taksonomi)
2	12.2.2	Ny budsjettpost - Tiltak til bevaring av trua natur (Kartlegging forekomst)
3	12.2.2	Ny budsjettpost - Tiltak til bevaring av trua natur (Overvåking av bestandsutvikling)